

25 năm 'Project Ngoc': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả- Dzũng/Ngăi Viát

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

Ngoài việc gây quỹ hỗ trợ, thành viên nhóm còn tích cực nghiên cứu xu hướng, tích cực văn nghệ, biếu tình, tri ân lẫn, đấu tố cho công chúng Hoa Kỳ biết tình trạng người tị nạn trong các trại ở Đông Nam Á.

IRVINE, California (NV) - Nghiên cứu thành viên của nhóm Project Ngoc tiếp hợp với đội học UCI tại Thủ Ba đầu ôn lại một thời kỳ công tác thân và đấu tranh cho người tị nạn tại các trại tị nạn Đông Nam Á hồi thập niên 1980, kể tiếp hợp với một cuộc triển lãm hình ảnh về hoạt động của nhóm tại thị trấn Langson của trại tị nạn đội học.

“Chúng tôi bắt đầu dự án hồi đó bằng một niềm đam mê,” ông Thomas Wilson, sáng lập viên Project Ngoc, kể lại câu chuyện bắt đầu cách đây 25 năm, khi ông là sinh viên cao học ngành toán của UCI. “Lúc đó, tôi có nghiên cứu về tị nạn. Một người trong số này, tên Trinh Do, kể với tôi một câu chuyện thật đáng tâm trí tị nạn ở Hồng Kông. Rồi anh hỏi tôi: 'Sao anh không làm gì cả? Nghiên cứu đang bắt đầu, bắt đầu, trên đường về tới biên.’” Thế là chúng tôi lập ra Project Ngoc. Rồi tôi lên nói chuyện với khoa truyền.

Thế rồi, ông Wilson xin một suất học vào mùa Xuân năm 1987, đến sinh viên của học lý tin chế của trại thành nhà hoạt động chính trị đấu tranh cho người tị nạn Việt Nam.

“Mục đích của lập học là tố ra một số ảnh hưởng cho những người tị nạn Việt Nam, lúc đó là nạn nhân của hai cuộc Thái Lan, chiến tranh tại Cambodia, bắt đầu trong các trại tị nạn Đông Nam Á trong nghiên cứu,” ông Wilson cho biết.

Và Project Ngoc xuất phát từ lập học này.

Ông kể ra một số nhân sự cùng làm việc với ông trong Project Ngoc, bao gồm cựu Dân Biếu Truân Thái Văn, nhà báo Đình Quang Anh Thái, anh Anton Vũ, Bác Sĩ Mai Phương Nguyễn, Luật Sĩ Daniel Đỗ Khánh và một số người khác.

Công tác đầu tiên của Project Ngoc là gây quỹ để có \$4,000 để gọi về thành viên sang Hồng

25 năm 'Project Ngoc': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả: Đ Dzũng/Ng i Vi t

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

Kông đ u tranh cho quy n l i c a ng i Vi t t n n và ph n đ i chính quy n Anh đ đ nh đống c a tr i t n n.

Sau này, ông Wilson cũng sang ho t đ ng trong các tr i t n n Thái Lan m t th i gian.

T n t y

“Nh ng sinh viên tham gia Project Ngoc là nh ng ng i r t có lòng, làm vi c t n t y và đ u tranh r t m nh m và hi u qu cho ng i Vi t t n n,” nhà báo Đinh Quang Anh Thái chia s .

Theo l i ông k , lúc đó, ông s h u m t nhà in. Trong m t l n đ c m i đ n nói chuy n v i sinh viên UCI nhân đ p 30 Tháng T , ông nghe nói đ n Project Ngoc. Sau khi đ c gi i thi u v i ông Thomas Wilson, ông Thái giúp m t tay l i n.

“Chính anh Thái là ng i in giúp chúng tôi nhi u tài li u c a Project Ngoc mà không l y đ ng nào,” ông Thomas Wilson cho bi t.

Lu t S Nguy n Qu c Lân, y viên Giáo D c H c Khu Garden Grove và t ng là ch t ch t ch c LAVAS, m t t ch c pháp lý tr giúp ng i t n n, cho r ng nh ng thành viên Project Ngoc là nh ng ng i r t “phi th ng.”

“H dám gi ng i t i H ng Kông dù không bi t gì v H ng Kông,” Lu t S Lân nói. “H còn đ a ng i đ n Qu c H i M và l n đ u tiên v n đ ng đ c m t ngh quy t công nh n ng i t n n. H là m t t ch c sinh viên không ch thu n túy gây qu ho t đ ng, mà h có nh ng ho t đ ng r t phi th ng vào th i đ i m đó.”

Nhà văn Nh t Ti n, m t ng i có nhi u ho t đ ng v i sinh viên t i UCI trong th p niên 1980 cũng công nh n tinh th n c a Project Ngoc đ i v i ng i t n n.

25 năm 'Project Ngoc': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả: Đä Dzũng/Ngäi Viät

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

Ông kä: “Häi đäđä, täi cäng täc väi mät nhäm sinh viän quan täm đän nhiäu vän đä cäa ngäi tä nän Viät Nam. Räi täi biät đän Project Ngäc, cäng cä làm chung väi hä mät sä viäc. Mäi län häp väi hä, täi thäy hä thäo luän rät säi näi. Hä rät nhiät tänh vä hät lòng väi vän mänh näi träi cäa dän täc. Hä cä täm lòng thiät tha väi ngäi tä nän.”

Tä hào

“Tôi có thä nói räng đä là mät thäi kä đäng nhä trong cuäc đäi,” Luät Sä Trän Thái Văn, cäu sinh viän UCI và là dân biäu gäc Viät đäu tiän täi California, nói träc cä täa. “Häi đäđä, chäng täi muän giäi thiäu mät cái gì đä cho nhäng ngäi không có tiäng nói. Project Ngäc cäng giäng nhä các täch cä sinh viän khác täi UCI. Chäng täi cùng làm viäc väi nhau, chia sä ý kiän, đä đät mäc đäch chung.”

Ông kä, cách đäy hai năm, trong lúc đi vän đäng tranh cä, mät nä luät sä gäc Viät nhän ra ông. Phän nä này täng ä träi tä nän Häng Kông lúc 5 tuäi và vän nhä lúc ông Văn vào thăm träi, đäa cho cä mät trái táo.

Ông chia sä thêm: “Đä là län đäu tiän trong đäi cä đäc cho mät trái táo. Sä kiän này nhäc nhä täi thäi kä cäa Project Ngäc. Trong thäi gian làm viäc väi Project Ngäc, täi häc häi đäc cä rät nhiäu đäu quý giá.”

Anh Anton Vũ, mät trong bän ngäi đäu tiän cäa Project Ngäc đän thăm träi tä nän Häng Kông, tä hào väi kinh nghiäm có đäc khi làm viäc väi ngäi tä nän.

Hình ngäi Viät Nam biäu tình trong träi tä nän Häng Kông, chäng cäng bäc häi häng, do thành viän Project Ngäc chäp đäc.
(Hình: Văn Khä Đông Nam Á, UCI)

“Chúng täi đäc nhiäu ngäi biät, nhäng mäi ngäi chúng täi häc đäc rät nhiäu kinh nghiäm,

25 năm 'Project Ngoc': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả: Đ Dzũng/Ng i Vi t

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

kinh nghiệm cá nhân, kinh nghiệm tập thể, rất quý báu,” anh Anton nói.

Bác Sĩ Mai Phụng Nguyễn, một thành viên khác của Project Ngọc, cho rằng không gì cô học trong khi làm việc với người tị nạn là không thể so sánh được.

“Thời gian làm việc trong Project Ngọc là vô giá. Tôi từng nói với bạn học của tôi, nếu không làm một điều gì đó giống như Project Ngọc trong lúc rảnh rỗi thì có một điều gì đó không bình thường với cuộc đời sinh viên của quý vị,” nữ bác sĩ này nói.

Đi với Luật Sĩ Daniel Đ Khánh, ông cảm thấy “rất mạnh” khi hỏi từng người lính như ông về Project Ngọc bắt đầu 25 năm trước.

Ông kể: “Trên đường lái xe đến đây, tôi hỏi từng người lúc đó mình chỉ là một sinh viên 19 tuổi, nhưng sao mình lại 'mạnh mẽ.' Lúc đó, dù chưa bao giờ đi qua Orange County, nhưng tôi sao mình dám giúp người tị nạn, tôi sao mình 'mạnh mẽ.' Việc mình làm tuy nhỏ, nhưng giúp thay đổi số phận một số người. Không ngờ những điều mà mình chỉ nghe trong lớp, chỉ đọc trên sách, mà làm được, mà một cho nhiều người trong cộng đồng.”

Triển lãm 'Project Ngọc'

Ngày khi bắt đầu vào thăm viện Langson của UCI, mọi người thấy ngay một khung kính lớn trên từng người và hai tờ kính to hai bên, trưng bày nhiều hình ảnh, bài viết, tranh cổ động, liên quan đến người tị nạn Việt Nam và hoạt động của Project Ngọc.

Trên từng người là những bức tranh do sinh viên UCI vẽ, nói về tình trạng bị bắt của người Việt Nam trong các trại tị nạn. Một tờ kính khác là hình ảnh những người tị nạn khi mới đến trại, hình ảnh thành viên Project Ngọc họp, tờ kính vẫn ghi gây quỹ, xu hướng phong trào chính quyền các nước Châu Á đòi đóng cửa trại tị nạn, biểu tình trước Tổng Lãnh Sự Vụ Tổng Quốc Anh ở Los Angeles, biểu tình trong khuôn viên UCI để mọi người biết tình trạng của người tị nạn...

25 năm 'Project Ngoc': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả: ĐĐ Dzũng/Ngái Viát

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

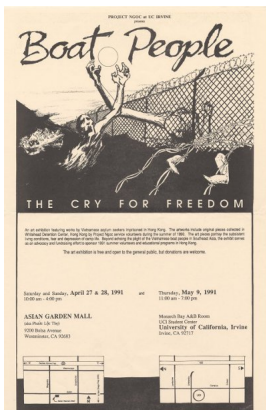
Nhiáu ngái cám đáng khi nhìn iánh nháng hình ánh này, nhát là nhân viên Văn Khá Đông Nam Á cáa thá vián.

Cô Andra Yun, mát chuyên viên iáu trá cáa thá vián, chia sá: “Sáp xáp nháng hình ánh cáa Project Ngác là mát viác không đá và đáy cám xúc. Khi nhìn nháng tám hình, đác nháng lá thá cáa sinh viên, mái cám nhán đá cá khó khăn cáa ngái tán n và nháng gì Project Ngác đã làm.”

“Tôi nghĩ mái ngái nên đán xem trián lãm này đá trán tráng nháng gì há trái qua và nháng gì sinh viên UCI làm qua Project Ngác. Biát đáu, há có thá tìm tháy mình, hoác ngái thân cáa mình, qua nháng tám hình này,” cô Andra nói thêm.

Bà Christina Woo, giám đác Văn Khá Đông Nam Á, nói: “Tôi táng gáp nháng sinh viên Viát Nam cho biát há sinh ra trong trái tán n, hoác gia đình há táng sáng trong trái tán n. Tôi nghĩ cuác đái mái ngái rái sá qua đá, nháng nháng hình ánh vá cuác đái ngái tán n, cũng nhá công tác cáa Project Ngác, sá còn mãi, tá thá há này qua thá há khác.”

“Nhiám vá cáa chúng tôi là iáu giá nháng tài liáu quý giá này, nháng câu chuyán iách sá ngái tán n đán Má, há đá há ra sao, kiám viác làm nhá thá nào, báo lãnh thân nhân mát bao lâu và nhiáu chuyán khác náa liên quan đán ngái tán n. Đây là nháng tài liáu rát quý giá,” bà nói thêm.

Flyer trián lãm “Boat People, the Cry for Freedom” do Project Ngác tá chác tái tháng xá Phác Lác Thá, Westminster, và đái hác UCI năm 1991. (Hình: Văn Khá Đông Nam Á, UCI)

25 năm 'Project Ngọc c': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả: Đ Dzũng/Ng i Vi t

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

Bà cho biết trải nghiệm “Hope of Freedom, Project Ngọc c's Decade of Dedication” tại th vi n Langson v n ti p t c cho đ n Tháng M i và m i g i m i ng i đ n xem.

Trong bài di n văn đ c t i bu i h p m t, Ti n Sĩ Manuel Gomez, c u phó vi n tr ng UCI, cho bi t n u không tr i qua kinh nghi m c a ng i t n n, ng i ta không th hi u giá tr c a t do.

“Không ai tin vào lý t ng m nh h n và thu n túy h n so v i ng i t n n s ng t i Hoa K ,” ông tuyên b . “Khi đ c câu chuy n v ng i t n n, do Project Ngọc c cung c p, quý v ph i choáng váng khi bi t mình có đ c ân là công dân đ c sinh ra t i Hoa K . M c dù quy n l i công dân không đ c phân b đ ng đ u, sinh ra t i M có m t quy n l i r t l n không th ch i cãi. Đó là chúng ta không ph i tr n kh i quê h ng v i hy v ng tìm quy ch t n n, ho c không ph i b tr n đ đi tìm cái không có t i quê h ng mình.”

“Nh ng gì ng i t n n tr i qua đ đ n Hoa K th ng r t kinh kh ng và nguy hi m. Chính nh ng đ i u này là m t đóng góp đ y h a h n cho đ t n c này,” Ti n Sĩ Manuel Gomez nói thêm.

'Project Ngọc c'

Đ án đ c đ t tên Project Ngọc c, theo ông Wilson gi i thích, xu t phát t truy n “Thuy and Ngoc Lan,” do ông vi t, k v tr ng h p hai cô gái Vi t Nam v t biên, nh ng ch có Thuy đ n đ c b n b t do.

Ngoài vi c gây qu h t đ ng, thành viên nhóm còn t ch c nhi u cu c xu ng đ ng, t ch c văn ngh , bi u tình, tri n lãm, đ t o cho công chúng Hoa K bi t tình tr ng ng i t n n trong các tr i Đ ng Nam Á.

Thành viên Project Ngọc c đ n các tr i t n n, ch p hình, ph ng v n, vi t báo cáo, r i v n đ ng chính quy n các c p M và các chính ph khác đ can thi p giúp đ ng i Vi t t n n đ không b c ng bách h i h ng. Các b n báo cáo v ng i t n n Vi t Nam cũng gây chú ý cho Cao y T N n c a Liên Hi p Qu c.

25 năm 'Project Ngoc': Tranh đấu cho người tị nạn là vô giá

Tác Giả: Đä Dzũng/Ngäi Viät

Thứ Năm, 26 Tháng 4 Năm 2012 08:00

Năm 1997, Project Ngoc chäm dät hoät đäng sau khi các träi tän Đông Nam Á hoàn toàn đóng cäa.